

Keminmaa rivitalo - vähähiilisyys arviointi

Ilmastoviisas Meri-Lappi - ILME

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

Sisältö

1 Pilottikohteen lähtötilanne

Lähtötiedot

- Korjaustarpeen arviointi
  - Tehtyjen tutkimusten ja haastattelujen perusteella

Johtopäätökset

2 Pilottikohde ja vähähiilisyiden arvioinnin lähtötiedot

Elinkaariarvioinnin kulku

Materiaalitiedot

- Laajuustietoihin perustuvat määräraivoit
- Rakenne- ja materiaalivalinnat

3 Energian käyttö

- Lämmitysenergian tarpeen arviointi
- Kiinteistösähkön tarpeen arviointi

4 Vähähiilisyiden arvioinnin tulokset

Suunnittelukonseptien vertailut

- Hiilijalanjälki
- Hiilikädenjälki
- Tulosten yhteenveto
- Kaukolämpö tarkastelu

1

Pilottikohteen lähtötilanne

Lähtötilanne

- Korjaustarpeen arviointi tehtyjen tutkimusten perusteella

Pilottikohteen lähtötiedot

- Keminmaassa kunnan omistuksessa olevat Laurilan vanhustentalon rakennukset A, B, C, D ovat tulossa elinkaarensa päähän.
- B-talo on jo purettu ja tilalle on tulossa uudisrakennus. Tässä raportissa tarkastelemme A-taloa.
- Vuosina 2018 ja 2021 tehdyissä kuntotarkastuksissa A-talossa on havaittu merkittäviä korjaustarpeita.
- Keminmaan kunnan teknisen toimen haastattelussa ilmeni lisäksi muita korjaustarpeita ja epäilyä mahdollisesta sisäilmaongelmasta.
- Kohteeseen tehdään purkaa vai korjata?- tarkastelu, joka pohjautuu aiempiin tutkimuksiin ja kunnan edustajien kanssa käytyyn keskusteluun.
  - Pohjana 2018 ja 2021 tehdyt kuntotarkastukset, joiden huomioit ovat minimikorjauksia.

A-talon korjaustarpeet tutkimusten perusteella 1/2

Alapohja

- Todettu tutkimuksissa riskirakenteeksi, villa betonin alapuolella.
- Purettava koko rakennuksen alalta.
  - Aiheuttaa mm. kaikkien kevyiden väliseinien ja pintarakenteiden sekä tekniikan purkamisen.

Yläpohja

- Vesikatto on uusittava, koska on tulossa elinkaarensa päähän.
- Harjakatto rakennettu vanhan tasakaton päälle vuonna 1986.

Piharakenteet

- Salaojitusjärjestelmä, sadeveden ohjaus/poisto sekä routasuojaukset uusittava.
- Maanpinnan kallistukset korjattava, huomioiden matalaperustainen rakennus.

A-talon korjaustarpeet tutkimusten perusteella 2/2

Ulkoseinä

- Korjattava tuulettuvaksi puuverhoilulla osalla.
- Sosiaalitilojen seinärakenteen alaosassa riskirakenne, sillä eristevilla on suorassa maa- ja betonikontaktissa.
- Lisäriskinä sosiaalitilan seinärakenteessa höyrynsulku sekä sisä- että ulkopinnassa.

Ilmanvaihto

- Lisättävä koneellinen tulo/poisto ilmanvaihto.

Käyttövesi

- Uusittava alapohjan ja väliseinien purun yhteydessä.

Sähköjärjestelmä

- Asennettava uudet ryhmäkeskustelut sekä kaapeloinnit.

A-talon korjaustarpeet haastattelujen perusteella

Ulkoseinä

- Alaosan korotus kengittämällä.
- Huonekorkeuden korotus.
  - Tarkoittaisi käytännössä koko ulkoseinärakenteen ja yläpohjan purkamista.

Sisäilmaongelmat

- A-talon päädyssä olevat sosiaalitilat on poistettu käytöstä sisäilmaongelmien vuoksi.
- Myös huoneistoissa mahdollisia sisäilmaongelmia alapohjan riskirakenteen vuoksi.

Johtopäätökset

- Laajamittaisen peruskorjauksen yhteydessä säästettäviä rakenteita olisivat mahdollisesti vain betoniperustus sekä anturoihin ulottuvat betoniset ulko- ja väliseinät.
- Lisäksi viereen rakennettavan uudisrakennuksen ja A-talon korkeusaseman suuri ero aiheuttaa isoja ongelmia.
- Peruskorjaaminen nykyisten vaatimusten mukaiseksi nostaa korjausasteen lähelle 100%: a ja työmenekkien osalta yli 100%:iin uudisrakennukseen verrattuna.

Aiempien tutkimusten ja haastatteluiden perusteella voidaan todeta, että säästettävien rakenteiden vähyyden takia rakennuksen purkaminen on suositeltavaa.

2

Pilottikohde ja vähähiilisyyden arvioinnin lähtötiedot

Elinkaariarvioinnin kulku

Materiaalit

- Laajuustietoihin perustuvat määräarviot
- Rakenne- ja materiaalivalinnat

Kohteen perustiedot

Suunnittelun lähtökohdat

Rakennuksen tunnus	-	
Sijainti	Keminmaa	
Rakennuksen käyttötarkoitusluokka	Asuinrakennus	
Bruttoala	788 m ²	
Maanpäälliset kerrokset	1	
Kantavat rakenteet	Rankarakenne	Hirsirakenne
Arviointijakso	50 vuotta	
Tavoitekäyttöikä	50 vuotta	
Pääasiallinen lämmitystapa	Kaukolämpö	

Kommentit:

- Kohteen perustiedot pohjautuvat alustavaan suunnitelmätietoon. Tiedot voivat muuttua kohteen suunnittelun edetessä.
- Kantavien rakenteiden osalta tarkastellaan rankarakenteista konseptia sekä lisäksi hirsirakenteista konseptia. Tarkastelut tehdään uudisrakennuksen sekä korjatun rakennuksen välillä.
- Kohteen energiankulutus on arvioitu laskennallisesti lähtötietojen perusteella.
- Lämmitystavan osalta perusratkaisut esitetään kaukolämpökohteen näkökulmasta.

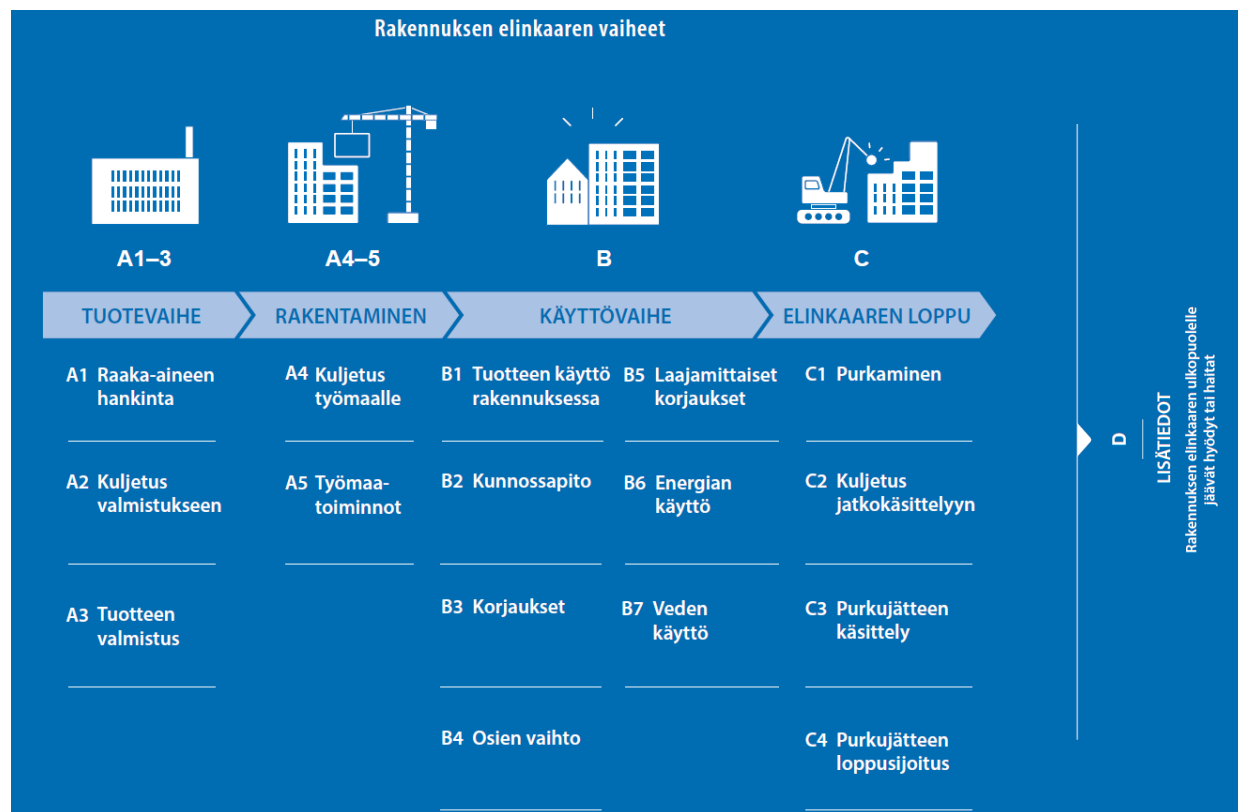
Kohteen tiedot

Keskeisimmät vertailukonseptien väliset erot

Vertailua varten tehdyt muutokset	Konsepti 1 Uudisrakennus Rankarakenne	Konsepti 2 Korjausrakennus Rankarakenne	Konsepti 3 Uudisrakennus Hirsirakenne
Kantavat sisäseinät	Puurankarunko	Puurankarunko	Hirsirakenne
Ulkoseinät	Puurankarunko	Puurankarunko	Hirsirakenne
Ulkoverhous	Puu-ulkoverhous	Puu-ulkoverhous	- (hirsi toimii ulkoverhouksena)
Energiankulutus (perusratkaisut + U-arvon vaikutus)	Sähkö: 22 000 kWh/a Kaukolämpö: 95 930 kWh/a	Sähkö: 22 000 kWh/a Kaukolämpö: 95 930 kWh/a	Sähkö: 22 000 kWh/a Kaukolämpö: 113 866 kWh/a

Elinkaariarvioinnin kohdentuminen elinkaaren vaiheisiin

Ympäristöministeriön arviointimenetelmän mukaan

Kommentit:

- Pilottikohteen arviointi tehdään YM:n arviointimenetelmän [1] mukaisesti.
- Arviointi kohdentuu elinkaaren eri vaiheisiin kuvan mukaisesti: A1-A3 Tuotevaihe, A4-A5 Rakentaminen, B Käyttövaihe, C Elinkaaren loppu ja lisäksi D Elinkaaren ulkopuoliset lisätiedot.
- Elinkaariarviointi tehdään yleensä lähtökohtaisesti koko elinkaaren ajalle. Kuitenkin elinkaaren vaihe voi joissain tarkasteluissa olla myös laskennan rajausperuste.
- Tässä pilottitarkastelussa arvioidaan suunnittelu-konseptien päästöjä koko elinkaaren ajalle.

Kuva: Rakennuksen elinkaaren vaiheet Ympäristöministeriön rakennuksen vähähiilisuuden arviointimenetelmän mukaan [1]

Elinkaariarvioinnin kulku

Ympäristöministeriön arviointimenetelmän mukaan

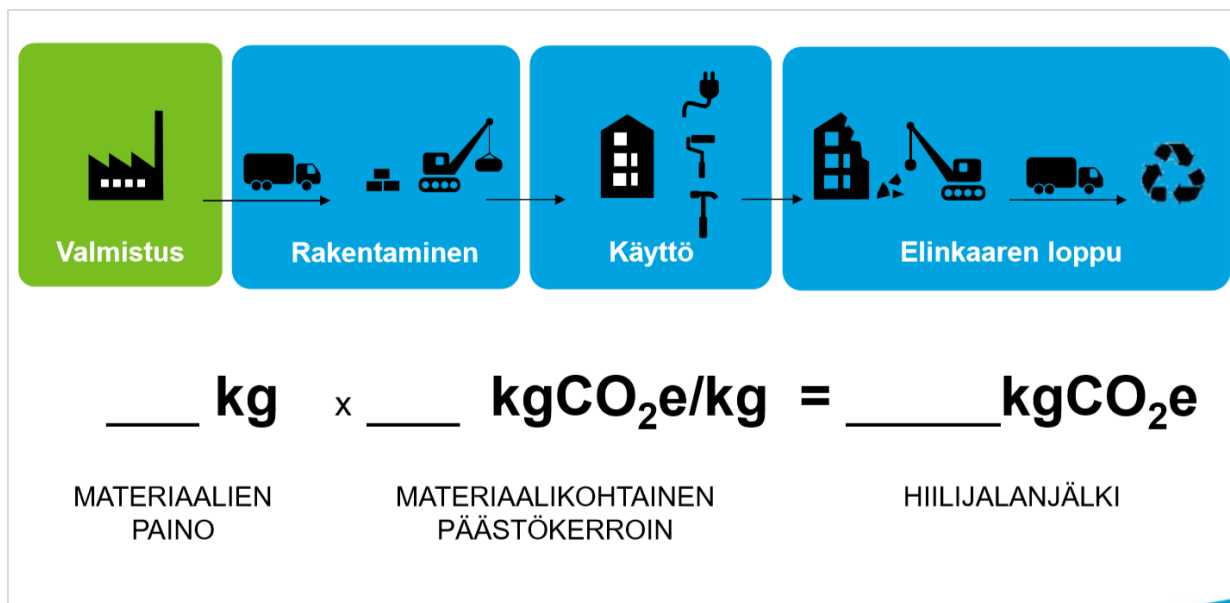
Kuva: Elinkaariarvioinnin kulku Ympäristöministeriön rakennuksen vähähiilisuuden arviointimenetelmän mukaan [1]

Kommentit:

- Tässä pilotissa tehtävä arviointi tehdään siis koko hankkeeseen kohdistuvana YM:n menetelmän mukaisesti sekä koko elinkaaren laajuiseksi ulottuvana.
- Tietojen kerääminen arvioinnin pohjaksi tehdään materiaalien osalta kohteen laajuustietoihin perustuvana arviointina ja energian osalta alustavaan energialaskentaan perustuen.
- Kuljetusten ja työmaan sekä elinkaaren lopun päästöjen arviointi tehdään käyttämällä laskennallisia vakioarvoja.
- Laskenta toteutetaan ohjelmistoperusteisesti OneClickLCA-ohjelmistolla [2].
- Tulosten tarkistaminen tehdään itsenäisen tarkistuslaskelman laatimisen avulla.

Materiaalit

Materiaalien päästöjen laskentaperiaate

Kuva: Materiaalien valmistuksen päästöjen laskentaperiaate [3]

Kommentit:

- Kohteen materiaaleihin liittyvien päästöjen osalta laskentaa varten tarvitaan materiaalien menekkitiedot (yksikköinä esim. kg, m², m³...)
- Tämän lisäksi tarvitaan materiaalikohtainen päästökerroin, joka kokoaa päästöt ns. hiilidioksidiekvivalentin muotoon suhteessa materiaaliyksikköön.
- Rakennusmateriaalien osalta materiaalien päästötietoja on löydettävissä tuotekohtaisesti ns. ympäristöselosteesta (EPD) tai ellei tuote ole tiedossa, voidaan käyttää yleisempiä keskiarvotietoja materiaalikohtaisesti.

Materiaalit

Lähtötietoihin perustuva laajuus- ja määrätietojen arviointi

Rakennuksen tyyppi:	Asuinrakennus
Bruttoala:	788 brm2
Maanpäälliset kerrokset:	1
Laskentajakso	50 vuotta

Kommentit:

- Uudisrakennus konseptin laajuustiedot ja niihin pohjautuvat materiaalitiedot on arvioitu OneClickLCA-ohjelmiston Carbon Designer -sovelluksella lähtötietojen pohjalta.
- Tässä vaiheessa tehdyt arviot antavat laajuustiedot laskennan pohjaksi ja suuruusluokat ovat tämän tyyppiselle kohteelle oikeat.
- Myöhemmin kohteen ratkaisuiden tarkennettua laajuustietoihin ja materiaaleihin liittyviä tietoja voidaan päivittää todellisen suunnittelutiedon mukaisiksi.

Materiaalit

Laskentakonseptien laajuustiedot

Note: huomiovärillä merkityt rakenteet säilytetään korjausrakentamisessa.

Perustukset ja pohjarakenteet	Selite	Laajuus
Perustukset	Sokkeli- ja anturaperustus, per bruttopinta-ala	788 m ²
Routaeriste	EPS-eriste	233 m
Kapillaarikerros	Hiekka	788 m ²

Alapohja	Selite	Laajuus
Alapohja	Maanvarainen, betoni, EPS	788 m ²

Materiaalit

Laskentakonseptien laajuustiedot

Note: huomiovärillä merkityt rakenteet muutetaan konseptien mukaisiksi

Rakenne	Selite	Laajuus
Kantavat sisäseinät	Konsepti 1 ja 2: Puurankarakenne Konsepti 3: Hirsirakenne	443 m ²
Ulkoseinät	Konsepti 1 ja 2: Puurankarunko Konsepti 3: Hirsirakenne	478 m ²
Ulkoverhous	Konsepti 1 ja 2: Puu-ulkoverhous Konsepti 3: Hirsi toimii ulkoverhouksena	478 m ²
Ikkunat	Kolminkertaiset ikkunat, puu-alumiini-kehyksellä	158 m ²
Ulko-ovet	Ulko-ovet, teräsrakenteiset	16 m ²
Yläpohja	Harjakatto, NR-puuristikko, eristeet ym.	788 m ²
Vesikatto	Profiilipeltikate	946 m ²

Materiaalit

Laskentakonseptien laajuustiedot

Pinnat ja sisäseinät	Selite	Laajuus
Sisäseinät	Väliseinä 70 mm, puuranka-mineraalivilla, kipsilevy	665 m ²
Lattiat	Laatta (15 %), laminaatti (85 %)	106 m ² / 601 m ²
Sisäkatto	Alaslaskettu sisäkatto, mineraalivillalevyllä	707 m ²
Sisäseinien viimeistely	Maalaus (85 %), Laatoitus (15 %)	2 295 m ² / 405 m ²

Oletusarvot ja talotekniikka	Selite	Laajuus
Vakioarvot, elinkaaren muut vaiheet	Kuljetukset, työmaan toiminnot, korjaukset, purkaminen, jatkokäsittely ja loppusijoitus	708 m ²
Talotekniikan vakioarvot	Iv, lämmönjako, sähkö, vesi- ja viemärijärjestelmät	708 m ²

3

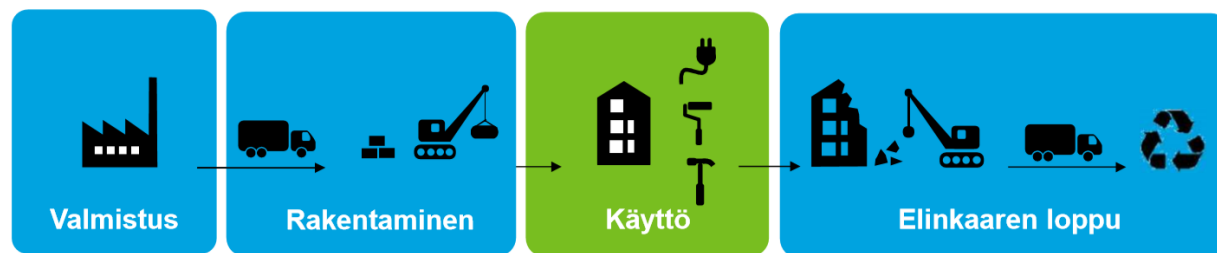
Energian käyttö

Laskentakonseptien määrittely

- Lämmitysenergian tarpeen arviointi
- Kiinteistösähkön tarpeen arviointi

Energia

Energian käytön päästöjen laskentaperiaate

$$\text{___ kWh} \times \text{___ kgCO}_2\text{e/kWh} = \text{___ kgCO}_2\text{e}$$

KÄYTETTY ENERGIA

ENERGIAMUOTOJEN
PÄÄSTÖKERTOIMET

HIILIJALANJÄLKI

Energiantuotannon päästöjen pienentyminen huomioitava koko elinkaaren ajalta.

Kuva: Energian käytön päästöjen laskentaperiaate [3]

Kommentit:

- Kohteen energiankulutukseen liittyvien päästöjen osalta laskentaa varten tarvitaan arviot kohteen tulevasta verkkosähkön kulutuksesta, mahdollisesta polttoaineiden kulutuksesta sekä kaukolämmön ja kaukokylmän kulutuksesta.
- Lisäksi voidaan arvioida ulkopuolelle toimitetun energian määrä.
- Kulutuksen arvioinnin lisäksi laskennassa tarvitaan energiamuotojen mukaiset päästökertoimet, jotka kokoavat päästöt ns. hiilidioksidiekvivalentin muotoon suhteessa energiankulutuksen yksikköön.

Energian käyttö

Energiankulutuksen arviointi, laskentakonseptien määrittelyt

Sijainti	Keminmaa
Rakennuksen tyyppi	Asuinrakennukset
Bruttoala	788 brm²
Lämmitetty nettoala	710 m²
Rakennustilavuus	2758 m³
Rakennuksen ilmatilavuus	2364 m³
Maanpäälliset kerrokset	1
Huoneistojen lukumäärä	8
Laskentajakso	50 vuotta

Kommentit:

- Konseptien energiankulutustiedot on arvioitu lähtötietojen pohjalta ja tekemällä osin tässä esitettyjä oletuksia.
- Tässä vaiheessa tehdyt arviot antavat vertailukonsepteille kulutustiedot laskennan pohjaksi ja suuruusluokkien arvioidaan olevan tämäntyyppiselle kohteelle oikeat.
- Myöhemmin kohteen ratkaisuiden tarkennettua energiankulutukseen vaikuttavia tekijöitä voidaan päivittää todellisen suunnittelutiedon mukaisiksi.

Energian käyttö

Energiankulutuksen arviointi, laskentakonseptien määrittelyt

Rakenneosat	Selite
Ulkoseinä ulkoilmaa vasten	Konseptit 1 & 2: Rankarakenne (U-arvo 0,17 W/m ² K) Konsepti 3: Hirsiseinärakenne (U-arvo 0,39 W/m ² K)
Yläpohja ulkoilmaa vasten	Harjakatto, NR-puuristikko, eristeet ym. (U-arvo 0,09 W/m ² K)
Alapohja, maanvastainen	Maanvarainen, betoni, EPS (U-arvo 0,17 W/m ² K)
Ikkunat	Kolminkertaiset ikkunat (U-arvo 0,8 W/m ² K)
Ovet	Ulko-ovet, teräsrakenteiset (U-arvo 1,0 W/m ² K)
Kylmäsiilat	Arvioitu määrät (m) laajuustietoihin perustuen

Note: huomiovärillä merkityt rakenteet muutetaan konseptien mukaisiksi

Energian käyttö

Energiankulutuksen arviointi, laskentakonseptien määrittelyt

LVI-tekniset näkökulmat	Selite
Ilmanvuotoluku q50	1,1
Ilmanvuotoluku n50	1,04
IV-järjestelmän kokonaisvuosihyötysuhde %	80 %
Tilojen lämmitystapa	Kaukolämpö
Käyttöveden lämmitystapa	Kaukolämpö
Jälkilämmityspatteri	Sähkö
Jäähdytys	-
Polttoaineiden kulutus	-

Kommentit:

Em. lähtötietojen pohjalta kohteen energiankulutukseksi arvioitiin:

- 95 931 kWh/a (Rankarakenteinen konsepti)
- 113 866 kWh/a (Hirsirakenteinen konsepti)

4 Vähähiilisyys arvioinnin tulokset

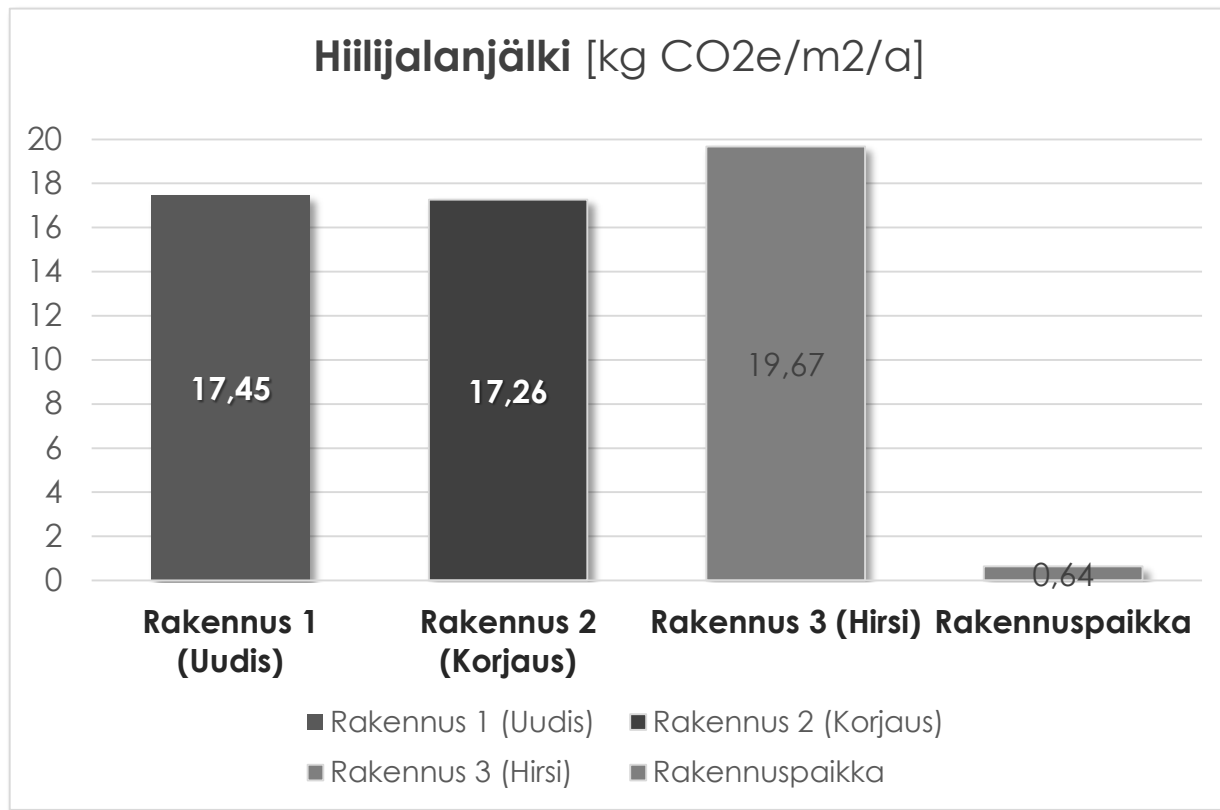
Suunnittelukonseptien vertailut

- Hiilijalanjälki
- Hiilikädenjälki

Vähähiilisyys arviointi

Hiilijalanjälki, kaikki vaikutuskategoriat

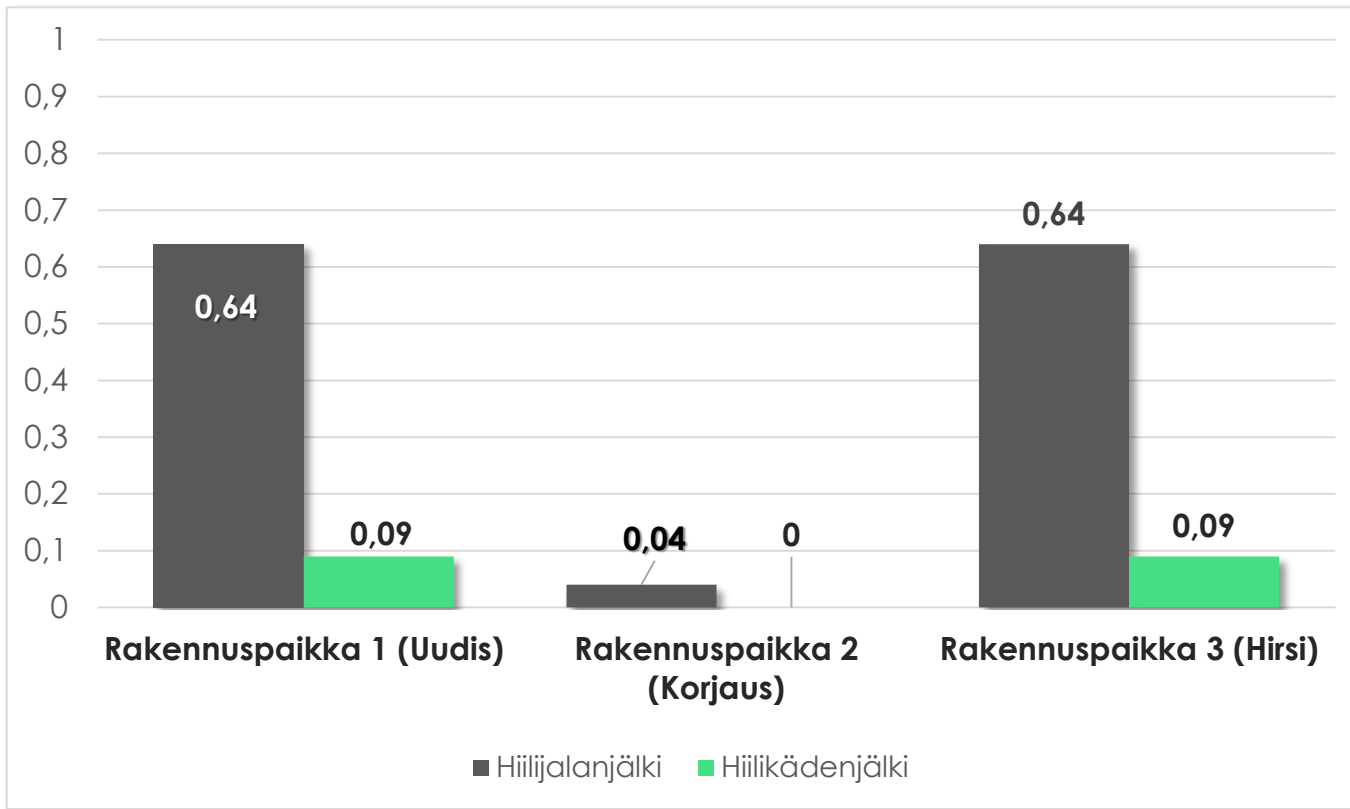

Kommentit:

- Oheisessa kuviossa ja taulukossa on eritelty hiilijalanjäljen laskennan tulokset YM:n asetusluonnoksen (2021) mukaisesti, jolloin yksikkönä käytetään kg hiilidioksidiekvivalenttia/m²/vuosi.
- Luvussa ovat mukana kaikkien vaikutuskategorioiden tulokset yhdistettynä.
- Huom.YM:n asetusluonnos (2021) ohjaa erittelemään tulokset erikseen rakennukselle ja rakennuspaikalle.
- Rakennukseen lasketaan mukaan rakennuksen rakenteiden maanpäälliset osat sekä taloteknisten järjestelmien pääosat.
- Rakennuspaikkaan sisältyvät osat, jotka sijaitsevat maan alla sekä muut rakennuspaikalla olevat rakenteet.

Vähähiilisyiden arviointi - rakennuspaikka

Hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki

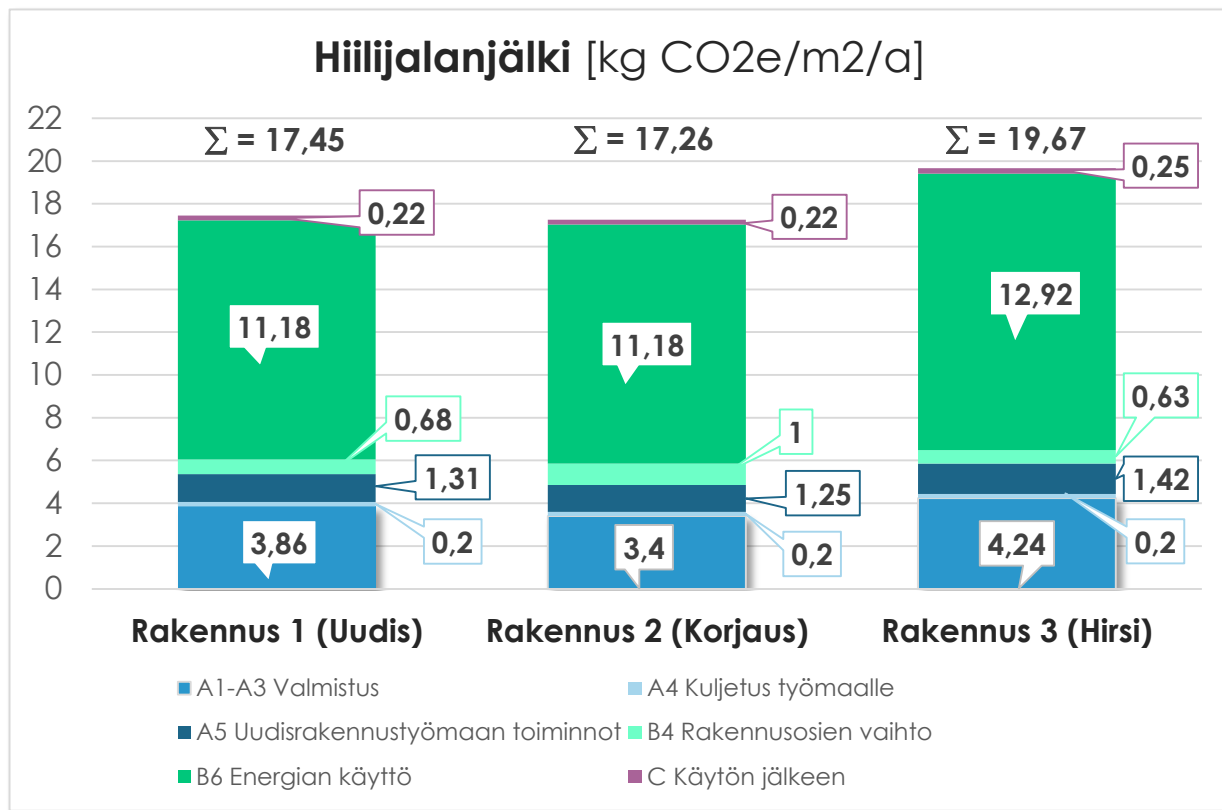

Kommentit:

- Oheisessa kuviossa ja taulukossa on eritelty hiilijalanjäljen laskennan tulokset YM:n asetusluonnoksen (2021) mukaisesti, jolloin yksikkönä käytetään kg hiilidioksidiekvivalenttia/m²/vuosi.
- Luvussa ovat mukana kaikkien vaikutuskategorioiden tulokset yhdistettynä.
- Huom.YM:n asetusluonnos (2021) ohjaa erittelemään tulokset erikseen rakennukselle ja rakennuspaikalle.
- Rakennukseen lasketaan mukaan rakennuksen rakenteiden maanpäälliset osat sekä taloteknisten järjestelmien pääosat.
- Rakennuspaikkaan sisältyvät osat, jotka sijaitsevat maan alla sekä muut rakennuspaikalla olevat rakenteet.

Vähähiilisyysarvio

Hiilijalanjälki, elinkaaren vaiheittain

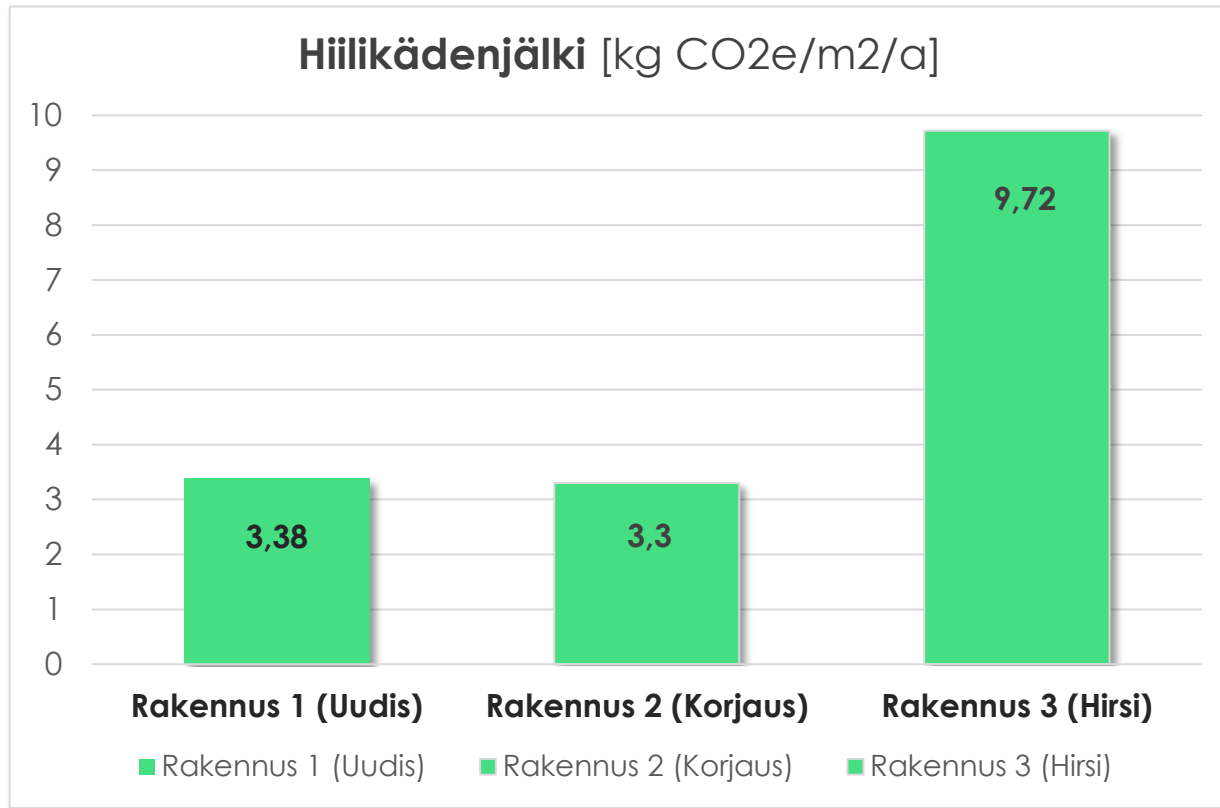
Kommentit:

- Oheisessa kuviossa on esitetty hiilijalanjäljen laskennan tulokset kaikkien elinkaaren vaiheiden mukaisesti eriteltynä.
- Merkittävimpinä vaiheina tuloksista nousevat esiin materiaalien valmistus (A1-A3) sekä energian käyttö (B6).
- Alla olevassa taulukossa tulokset on koottu YM:n asetusluonnoksen (2021) mukaisesti, jolloin tulokset ilmoitetaan koottuina elinkaaren päävaiheisiin: A) Ennen käyttöä, B) Käytön aikana ja C) Käytön jälkeen.

Hiilijalanjälki [kg Co ₂ e/m ² /a]	Rakennus 1 (Uudis)	Rakennus 2 (Korjaus)	Rakennus 3 (Hirsi)
A. Ennen käyttöä (A1-A3; A4-A5)	5,37	4,86	5,86
B. Käytön aikana (B4, B6)	11,86	12,18	13,56
C. Käytön jälkeen (C1-C4)	0,22	0,22	0,25
YHTEENSÄ	17,45	17,26	19,67

Vähähiilisyys arviointi

Hiilikädenjälki, kaikki osatekijät

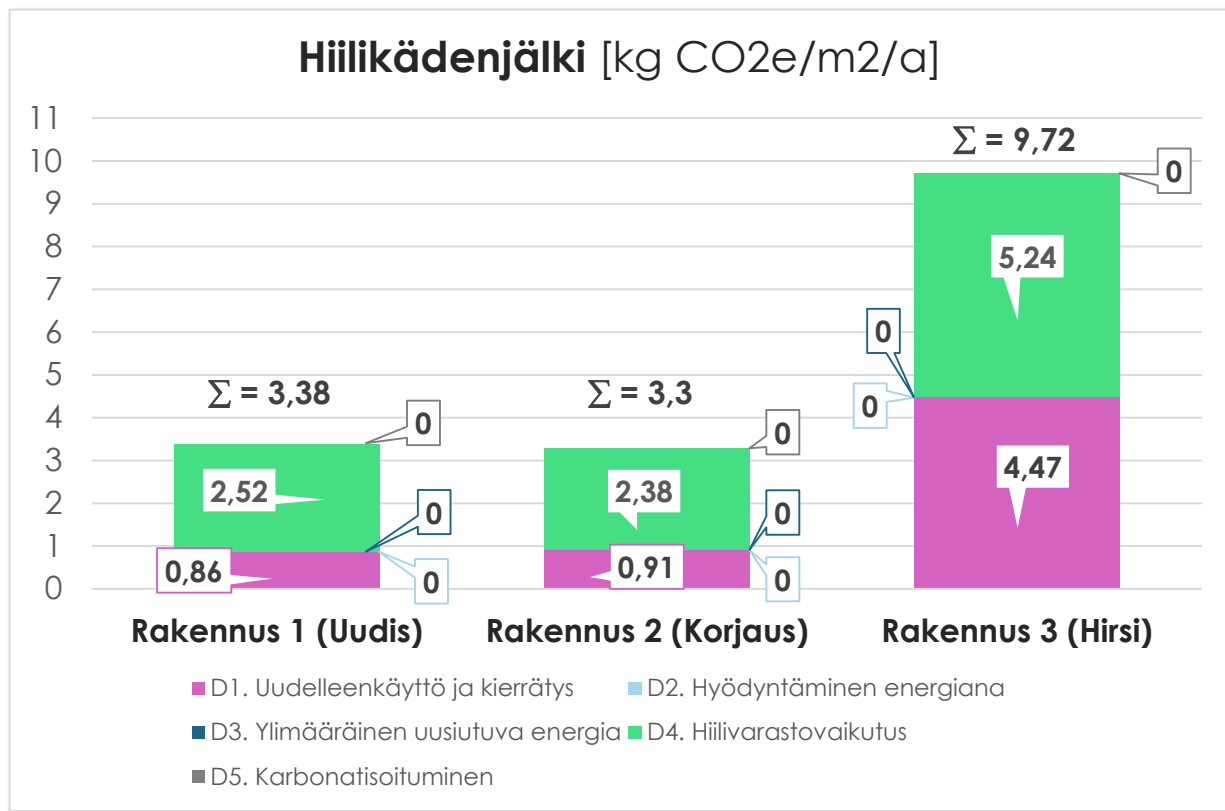

Kommentit:

- Oheisessa kuviossa on esitetty hiilikädenjäljen laskennan kokonaistulokset konsepteittain.
- Korjausrakentamisen ja uudisrakentamisen konseptien välillä ei synny suurta eroa hiilikädenjäljen osalta.
- Mikäli runkorakenteet muutettaisiin hirsirakenteeksi nostaisi se kohteen hiilikädenjälkeä merkittävästi.

Vähähiilisyys arviointi

Hiilikädenjälki, osatekijöittäin

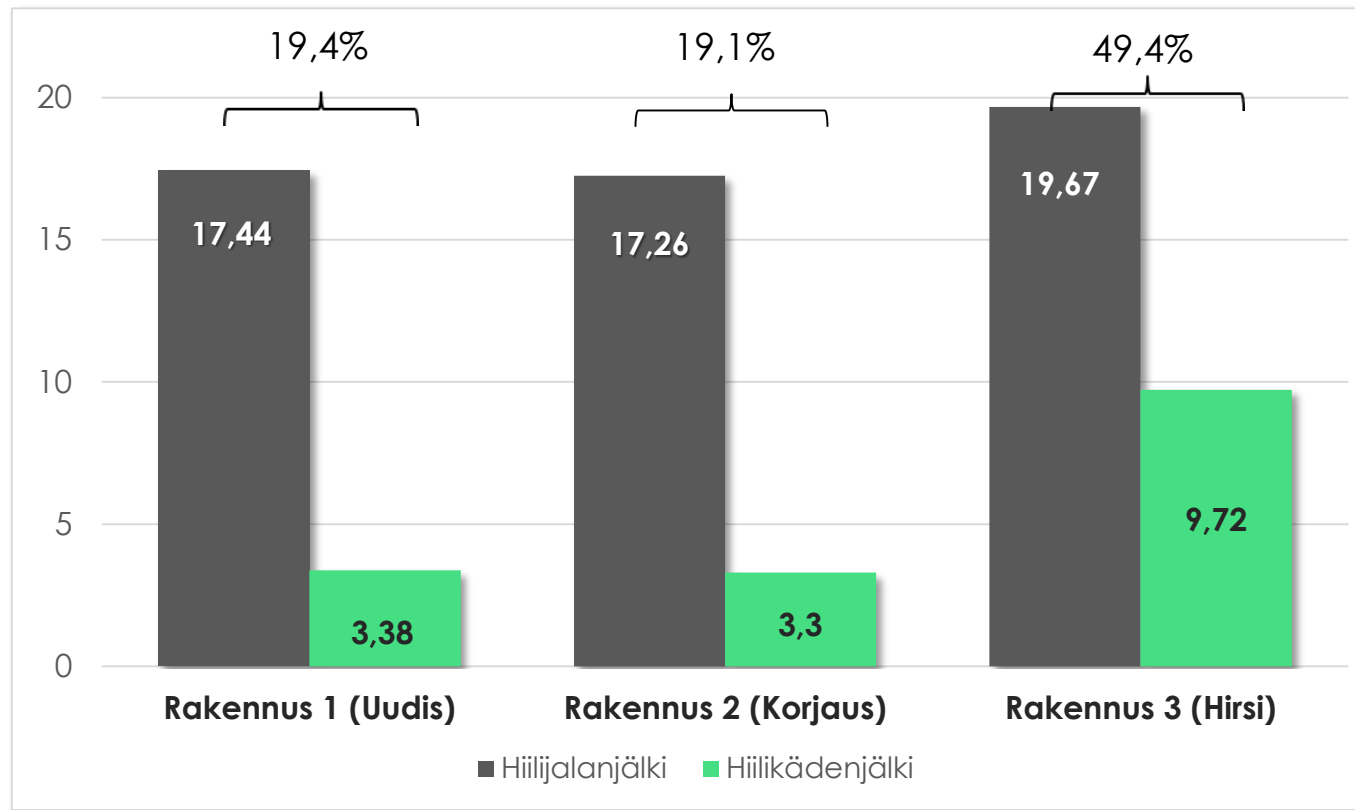
Kommentit:

- Oheisessa kuviossa ja taulukossa on esitetty hiilikädenjäljen laskennan tulokset YM: asetusalun (2021) mukaisesti osatekijöittäin eriteltyinä.
- Erityisen merkittäviä, positiivisia vaikutuksia tässä käytetyn suunnittelukonseptin mukaisessa rakennuksessa on saavutettavissa puurakenteiden hiilivarastovaikutuksen sekä merkittävän uudelleenkäyttö- ja kierrätyspotentialin saralla.

Hiilikädenjälki [kg Co ₂ e/m ² /a]	Rakennus 1 (Uudis)	Rakennus 2 (Korjaus)	Rakennus 3 (Hirsi)
D1. Uudelleenkäyttö ja materiaalien kierrätys	0,86	0,91	4,47
D2. Hyödyntäminen energiana	~ 0	~ 0	~ 0
D3. Ylimääräinen uusiutuva energia	~ 0	~ 0	~ 0
D4. Hiilivarastovaikutus	2,52	2,38	5,24
D5. Karbonatisoituminen	~ 0	~ 0	~ 0
YHTEENSÄ	3,38	3,3	9,72

Vähähiilisyys arviointi

Hiilijalanjälki vs. Hiilikädenjälki, [kg CO₂e/m²/a]

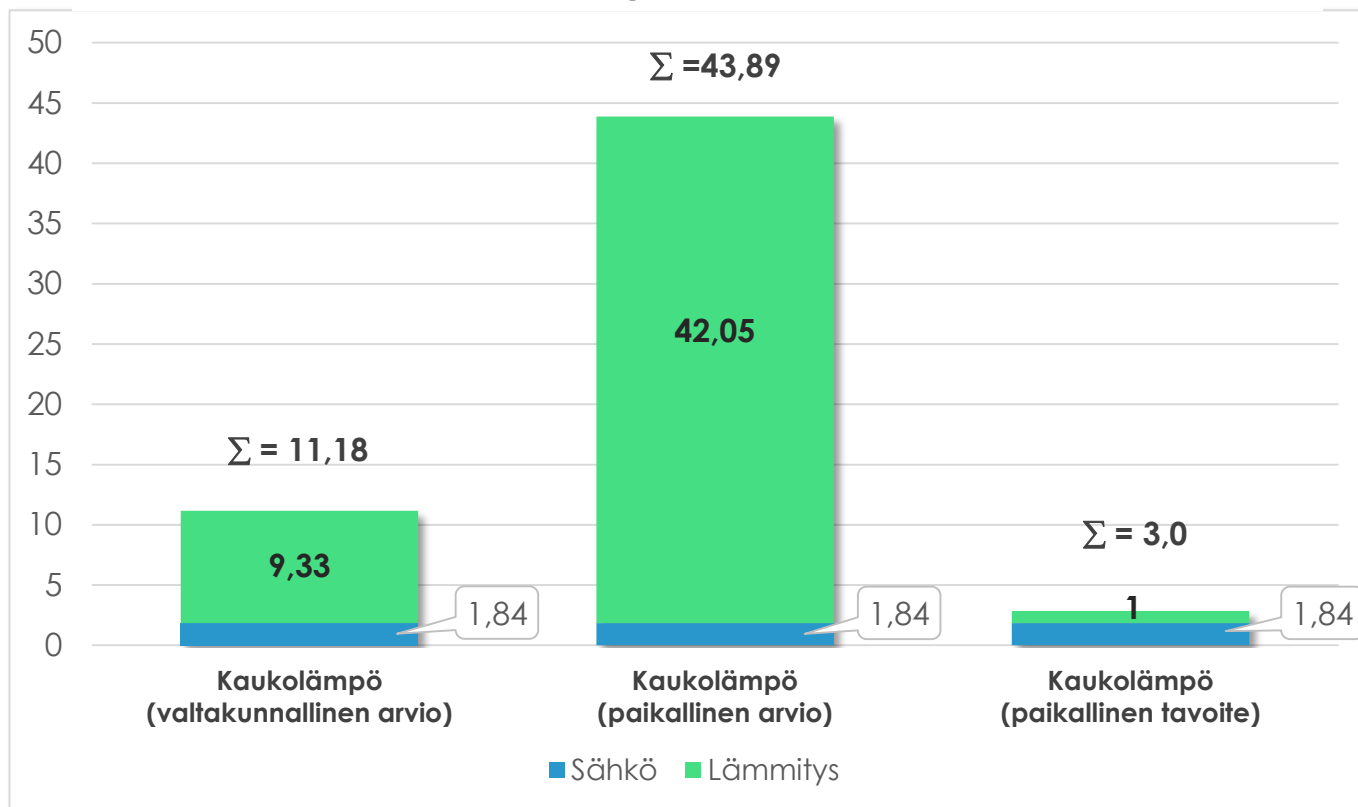
Kommentit:

- Oheisessa kuviossa on esitetty hiilikädenjäljen ja hiilijalanjäljen vertailu konsepteittain.
- Rankarakenteisen uudisrakennus konseptin hiilikädenjälki on n. 20% hiilijalanjäljestä.
- Korjausrakennus konseptin hiilikädenjälki on n. 19 % hiilijalanjäljestä.
- Hirsirakenteisen suunnittelukonseptin hiilikädenjälki on n. 49% hiilijalanjäljestä.
- Mikäli esim. rankarakenteisessa kohteessa tavoiteltaisiin hiilineutraaliutta, kompensoitavia päästöjä olisi n. 14 kg CO₂e/m²/a.

Vähähiilisyys arviointi

Kaukolämpöjärjestelmän vaikutukset (esim. Rakennus 1, Uudisrakennus)

Päästöt, B6 Energian käyttö [CO₂e/m²/a]

Kommentit:

- Oheisessa kuviossa on esitetty päästöjen aiheutuminen kohteen energian käytön myötä.
- Kiinteistösähkön käytöstä aiheutuviissa päästöissä ei ole eri vaihtoehtojen välillä eroa. Sähkönkäytön päästöjen laskennan perusteena on valtakunnallinen skenaario sähkön päästöjen muuttumisesta 50 v aikana.
- Kaukolämmön osalta on esitetty kolme eri skenaariota:
  - 1) valtakunnallinen 50 v skenaarioon perustuva arvio
  - 2) paikallisen tuotannon arvioon perustuva vaihtoehto
  - 3) paikallinen tavoite hiilineutraalin tuotannon tavoittamisesta lähivuosina. [1]

[1] [Keminmaassa pyritään hiilineutraaliin kaukolämpöön – ilmastoviisasmerilappi.fi](http://keminmaassa.pyritaan.hiilineutraaliinkaukolampoon-ilmastoviisasmerilappi.fi)

Tulosten yhteenveto

- Kohteessa ei ole juuri lainkaan rakenteita, joita olisi rakennusteknisestä näkökulmasta järkevää säästää.
- Tästä johtuen uudisrakennetun rivitalokohteen hiilijalanjälki ei eroa merkittävästi korjausrakennetun kohteen hiilijalanjäljestä.
- Vähähiilisyyden arvioinnissa merkittävimmät vaikutukset hiilijalanjälkeen tulevat energiankäytön B6-vaiheesta, tarkemmin kaukolämmön käytöstä kohteessa.
- On kuitenkin huomioitavaa, että Keminmaan suunnitelmien mukaisesti kaukolämmön tuotanto on kehittymässä hiilineutraaliin suuntaan lähivuosina.
- Hiilikädenjäljen suuruudessa ei ole juuri eroa korjausrakentamiskohteen ja uudisrakentamiskohteen välillä, vaan siihen vaikuttavat lähinnä materiaalivalinnat.
- Merkittävin hiilivarastovaikutus saataisiin mikäli rakennus tehtäisiin hirsirakenteisena.

PILOTTITARKASTELUN TOTEUTUSTIIMI ILME-HANKKEESSA

Katja Mourujärvi

Lapin ammattikorkeakoulu

katja.mourujarvi@lapinamk.fi

Mikko Vatanen

Lapin ammattikorkeakoulu

mikko.vatanen@lapinamk.fi

Jarmo Linjama

Suomen Ympäristökeskus

jarmo.linjama@syke.fi

Antti Sirkka

Suomen Metsäkeskus

antti.sirkka@metsakeskus.fi